AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ
ՍՈՒՐԻԱ տար. 550, ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 300 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տրկ. 7, ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية عامة

ՈՒՐԲԱԹ 20 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1933
ԶԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 2.50 Ս. Դ.

Բ. ՏԱՐԻ | Ամէն առաքում պէտք է ընել թերթիս տնօրէնին հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 230 (807)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՆՕԹՈՒԹԵԱՆ ՃԻՃԵՐԸ

Անօթութեան արձագանգները սկսան աւելի ուժեղ հնչել Հալէպի և Պէյրութի հայկական հիւղաւաններէն։

Ամէն օր կը հասնին քիչ մը աւելի տխուր և սրտաճմլիկ լուրեր բազմաթիւ ընտանիքներու կեանքէն, որոնք օրերով անօթի կը սպասեն, կորսնցուցած ըլլալով ամէն յոյս և վստահութիւն։

Հիւղաւաններու մէջ մենք կը ճանչնանք բազմաթիւ ընտանիքներ, պատուաւոր հայրեր, որոնք ամիսներէ ի վեր գործազրկութեան մատնուած, փռապանէն սկսեալ մինչև նպարավաճառը և կալուածատէրը մեծագումար պարտքեր ձգած, այսօր ոչ միայն պատառ մը հաց չեն գտներ իրենց [illegible] մար, այլ այս ձմրան ցուրտին ու անձրևին պարտապահանջներու սպառնալիքին ենթարկուած իրենց պատուոյն անկողնէն ու վերմակէն զրկուելու վտանգին տակ կը գտնուին։ Այլևս ոչ փռապանը կտոր մը հաց կուտայ անոնց և ոչ ալ նպարավաճառը կտոր մը պանիր։ Մինչ անմեղ և անլեզու երախաները կիսաքանդ հիւղակի մէջ շարունակ «հա՜ց հա՜ց...» կ'աղաղակեն և իրենց ծնողքի վերադարձին կ'սպասեն։

Եւ այս ողբերգական յուսահատ դրութիւնը կը սաստկանայ օրէ օր և անօթութիւնը կը դառնայ համատարած մեր հիւղաւաններուն մէջ։

Մուսուլի նաւթամուղի շինութեան աշխատանքներուն մէջ հայերու հանդէպ ցոյց տրուած դժուարութիւններէն վերջ, ահա, «Սթանտարտ Օյլ» ընկերութեան Պէյրութի տնօրէնութեան որոշումով բազմաթիւ հայ աշխատաւորներ գործազրկուեցան։ Մեր առած տեղեկութեանց համաձայն ցարդ 65 հայ աշխատաւորներ գործէ հանուած են։ Կը պնդեն թէպէտ թէ այս կարգադրութիւնը լոկ հայ աշխատաւորներու համար չէ և արձակուողներուն մէջ կը գտնուին տեղացիներ ալ, սակայն մեր քննութիւնները ցոյց տուին որ համեմատութիւնը կը տարբերի հայ և ոչ-հայ աշխատաւորներու միջև, որոնք ընկերութեան կողմէ դուրս հանուած են։

Ինչպէս կը տեսնուի, և ճիշդ յար և նման Մուսուլի նաւթամուղը [illegible] կայ այս կարգադրութեան մէջ ալ, որ իբր թէ դիւանագիտութիւն կը բանեցնէ։ Որքա՜ն շուտ մոռցուեցան հայ աշխատաւորներու մատուցուած անհամար և թանկագին ծառայութիւնները ընկերութեան, որոնք տարիներէ ի վեր այնքան հաւատարմութեամբ ծառայած են և արժանացած գնահատութեան։

Ինչ ալ ըլլան պատճառներն ու բացատրութիւնները «Սթանտարտ Օյլ» ընկերութեան այս ցաւալի կարգադրութեան, չենք կրնար արդարացնել այդ ոգին, մանաւանդ այս օրերուն, երբ քարիւղի գիները կրկնապատկած են, շնորհիւ քարիւղի միւս ընկերութիւններու հետ իր ունեցած համաձայնութեան։ Տնտեսական տագնապի այս յարհուրելի օրերուն, թիթեղ մը քարիւղի համար ժողովուրդը ճիշդ նախկինին կրկնապատիկը կը վճարէ, մինչ անդին Եգիպտոսի մէջ կը պահուի նախկին գինը։

Ամէն պարագայի տակ, այժմ մեր նպատակը քարիւղի ընկերութեանց շահագործումները երևան հանել չէ, այդ առաւելապէս իշխանութեանց և քաղաքապետարաններու գործն է։ Միայն թէ կ'ուզենք ցոյց տալ թէ՝ ժողովուրդին համար հետզհետէ ծանրացող տագնապէն ազդուած չէ ընկերութիւնը, հետևաբար, մէկ անգամէն, բազմաթիւ պաշտօնեաներ գործէ հանելու կարգադրութիւնը արդար չէ։

Ինչպէս յայտնի է, շինութեանց գործերը ոչ միայն պակսած են, այլ վերջին մէկ երկու ամսուան մէջ գրեթէ բոլորովին դադրած։ Ոչ ոք այս տագնապի օրերուն շէնք շինել տալու մասին կը մտածէ։ Եթէ դեռ կը տեսնուին քանի մը շինութիւններ, անոնք առաջուընէ սկսուածներն են։ Հանրային շինութեանց և քաղաքապետութեան ձեռնարկներն ալ դադրեցուած են, բազմաթիւ աշխատաւորներ անգործ ձգելով։

Ի՞նչ պիտի ըլլայ հետևանքը այս դրութեան։ Հարիւրէն 95 տոկոսը հովանաւորեալ երկիրներ գտնուող հայութեան, աշխատաւորներ են, որոնք օրն ի բուն աշխատելով հազիւ իրենց օրապահիկը կրնան հայթայթել։ Ոչ մէկը անոնցմէ կրցած է դրամ աւելցնել, խնայողութիւն ընել, օրավարձերու նուազութեան և կեանքի պայմաններուն սղութեան պատճառաւ։ Եթէ շարունակուի այս վիճակը — դժբաղդաբար երևոյթները լաւատեսութեան չեն առաջնորդեր մեզ — ի՞նչ պիտի ընեն մեր տարաբաղդ հայրենակիցները, որոնք այժմէն «հա՜ց հա՜ց» կ'աղաղակեն։

Վերջին արշաւները դէպի Առաջնորդարան, ցոյց կուտան թէ՝ ի՞նչ աստիճանի հասած է թշուառութիւնը։ Մեր հայրենակիցները գիտնալով հանդերձ որ Առաջնորդարանն ալ իրենց պէս աղքատ է և զուրկ ամենաաննշան նպաստ մը տալու հնարաւորութենէն, երբեմն վերջին յոյս հոն կ'ապաւինին, ազգային իշխանութեան կը դիմեն եւ գործ կ'ուզեն։

Ամենահիմնական և արմատական դարմանը այս վիճակին ներգաղթն է։ Մեր հայրենիքը աշխատող բազուկներու պէտք ունի՝ մշակելու համար մայր երկիրը, որ ընդարձակ տարածութիւններ ունի անբերրի և անմշակ։ Աւա՜ղ սակայն, կաշկանդուած է աշխատաւոր ժողովուրդը։ Մէկ կողմէ երկիր մուտքի արգելքները, միւս կողմէ ալ փոխադրութեան դժուարութիւնները կը կապեն հայ աշխատաւորներու ոտքերը։ Բարեգործականը, դժբաղդաբար, ցարդ, չի կրցաւ մէկ անգամէն և միանուագ գումար մը յատկացնել, հոգալու համար գոնէ 10 հազարի փոխադրութիւնը։

Ի՞նչ կը մտածէ արդեօք Բարեգործականը Լիբանանի ու Սուրիոյ հայութեան ենթարկուած ներկայ ցաւագին դրութեան մասին։

Եւ ի՞նչ կը մտածեն մեր զոյգ կաթողիկոսները։ արդեօք ընելիք բան մը չունի՞ն....

ՖՐԱՆՍԱ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

«Հոն մնալը արկածախնդրութիւն է...»

Ֆրանսայի ընկերվարական կուսակցութեան օրկանը, «Փօփիւլէռ» կը պահանջէ որ Ֆրանսա հեռանայ Սուրիայէն։ Իր շահեկանութեան պատճառաւ, ամբողջութեամբ կը ներկայացնենք այդ յօդուածը, զոր գրի առած է Միքօթ Քրէնէն, Էրիօյի դահլիճին անկումէն առաջ։

— Էրիօյի կառավարութիւնը պիտի որոշէ՞, Սուրիոյ հարցին առթիւ, մնալ այն ճամբուն մէջ, զոր ընկերվա[...] մատնանշէր իր նախորդներուն։ Պ. Փօնսօ Ժընև է իր զեկոյցը տալու համար Ազգ. Դաշնակցութեան Հոգատարութեան յանձնախումբին։ Պիտի իմանանք թէ Ֆրանսա կ'որոշէ Սուրիոյ ալ անկախութեան և դաշնակցութեան դաշնագիրը զոր Անգլիա տուաւ Իրաքի և որ, առայժմ, գոհացում պիտի տար Սուրիոյ բնիկներուն։

Մինչ այդ, Էրիօյի կառավարութեան կողմէ ներկայացուած 1933ի ելմտացոյցին մէջ կը մտնեն մօտ երեք հարիւր միլիոնի ծախքերը, որ յատկացուած են Սուրիոյ գրաւման և որոնց դէմ անցեալ տարիներուն քուէարկեր էին ներկայ դահլիճին անդամներէն մօտ 12 հոգի։

Այլևս ոչ ոք պատրանքներ կը սնուցանէ այս արկածախնդրութեան մեզ բերած առաւելութիւններուն մասին։ Անցեալ օր «Ժուրնալ» թերթէն պ. Էտուար Էլսէ զոր ոչ ոք կրնայ նկատել իբր սկզբունքով հակագաղթային և «ծ[...] ճամբորդեր եմ տարիէ ի վեր Սուրիոյ մէջ են, ուր հսկայ գումարներ ծախսեցինք, ու շատ արիւն թափեցինք։ Այս բոլորը ձրի եւ երբեւիցէ, որեւէ օգուտ քաղելու ո՛չ մէկ յոյսով։

Եւ անոնք որ կանգնեցան այս անմիտ քաղաքականութեան դէմ և փորձեցին վերջ դնել անոր, մատնանշուեցան յոռի ֆրանսացիներ։

Որովհետև, Սուրիոյ հոգատարութենէն ի վեր, Ֆրանսան կառավարողներ երբեք չուզեցին այդ հոգատարութիւնը նկատել ինչ որ էր իրօք, ինչ որ պէտք է ըլլար, համաձայն Ազգերու Դաշնակցութեան կողմէ հաստատուած սկզբունքներուն։

Հոգատարութեան տակ գտնուող երկիր մը, կը գրէ պ. Էլսէ գաղթավայր մը չէ։ Պաշտպանութեան տակ դրուած երկիր մըն ալ չէ։ Պարզապէս խնամակալութեան յանձնուած երկիր մըն է, որուն հոգատարը յանձն կ'առնէ կարելի փութով զայն առաջնորդել մինչև չափահասութիւն։ Այս յանձնառութիւնն է որ յարգեցինք։

Ահա տեսաբանութիւնը։ Իրականութիւնը այն է որ ղեկավարները, ոմանք բացայայտօրէն, ոմանք ծածուկ ցոյց կուտային իրենց կարծիքը թէ անգամ մը Սուրիոյ մէջ հաստատուելէ յետոյ, ալ անկէ մեկնելու չէինք։ Այս կարծիքն է որ կը հաստատէր մեր ամբողջ յետադիմական մամուլին մէջ և հազիւ թէ նուազ անպատկառութեամբ արմատական մամուլին մէկ մասին մէջ:

Պ. Էլսէ ինքն իսկ ցոյց կուտայ թէ մեր ղեկավարները չեղան այնքան խոհեմ, որքան կը յաւակնին, բայց կարծուածէն նուազ անմիտ էին այն հաստատման առջև թէ, Սուրիոյ մէջ շատ դրամ ծախսեցինք և շատ արիւն թափեցինք առանց որևէ օգուտ քաղելու յոյսն ունենալու։

Պահ մը այս յոյսը ունէինք քանի որ, կ'ըսէ պ. Էլսէ, «Տնտեսապէս, շատ չանցած հասկցանք մեր սխալը։ Զրկուած քարիւղէն եւ բամպակէն, հոգատարեալ երկիրները այլևս միայն բարոյական կշիռ մը հազիւ կը ներկայացնէին»։

Եւ երբ վարչապետութեան հասաւ, Պ. Անտրէ Թարտիէօ ցոյց տուաւ կամ ուզեց ցոյց տալ թէ կը շարունակէր հաւատալ որ Սուրիոյ հոգատարութիւնը Ֆրանսայի համար կը ներկայացնէր նիւթական շահ մը։

Ինչպէս կը յաւակնէր Պ. Փուանքարէ հարցը կը դառնար Սուրիոյ ժողովուրդին, [...] ազատութիւն առաջնորդելուն մէջ։ Պ. Թարտիէօ աւելի իրապաշտ էր։ Թերևս կը մտածէր թէ ամերիկացիները շատ հաճոյք չպիտի զգային գաղափարապաշտութենէ մը, որ ամէն տարի, փոխան ոչինչի, մեզ ծախսել կուտայ 300 միլիոն, գումար մը զոր կարելի պիտի ըլլար օգտագործել մեր պարտքերու վճարման համար։ Այնպէս որ Տէյլի մէջ, յայտարարեր էր թէ Սուրիոյ, Քամերունի և Թոկոյի վրայ Ֆրանսայի սահմանած հոգատարութիւնները՝ լաւ գործեր էին Ֆրանսայի համար, իր յաղթանակին լաւագոյն պտուղներէն։

Մտածեցէք, տարիս կը ներկայացնէր մեր գաղթային կայսրութեան ընդարձակումը... Սուրիայով Քամերունով, Թոկոյով, ըսել է 800.000 քառ. քիլօմէթր հող 16 միլիոն բնակչութեամբ և կէս միլիառ առևտուրով։

Կը տեսնէք թէ պ. Թարտիէօ ինչի կը վերածէր պ. Էլսէի և Ազգ. Դաշնակցութեան տեսակէտը, որ կը պա[...]յր մը չդառնայ, ոչ իսկ պաշտպանեալ երկիր մը։

Այն ատենները, երեսփ. ժողովին մէջ ցոյց տուի թէ ի՞նչ կրնար ըլլալ Պ. Թարտիէօի կողմէ փառապանծ կերպով յայտարարուած յաղթանակին այս ոսկիէ պտուղին իրական արժէքը։ Ոչ քառ. քիլօմէթրները, ոչ ալ բնակիչները կրնային մեզ օգտակար ըլլալ։ Կը մնար առևտուրի քանակը, կէս միլիառ։ Ընդունելով որ, կ'ըսէի այդ գումարը կրնանք ամբողջութեամբ վերագրել Սուրիոյ և առանց նկատի առնելու որ այդ երկիրը զինուորական գրաւման չենթարկուած, արդէն Ֆրանսա առևտուր կ'ընէր անոր հետ։ 500 միլիոնի նոր գործերը որ պիտի ունենայինք հոգատարութեան շնորհիւ, 20 առ հարիւր պիտի ներկայացնեն 100 միլիոնի շահ մը այն սակաւաթիւ ֆրանսացիներուն համար, որոնք պիտի մասնակցէին անոր։

Եւ կարգ մը ֆրանսացիներու հարիւր միլիոն շահեցնելու համար, Ֆրանսայի հաւաքականութեան կը պարտադրէին 300 միլիոնի ծախքեր....

Բայց, իրականութիւնը աւելի ծիծաղելի է։ 1929 տարուան համար, որուն վրայ կը հիմնուէր Պ. Թարտիէօ, Սուրիոյ Քամերունի և Թոկոյի համար, արտածման եւ ներածման գումարներ կը հասնին 467 միլիոնի եւ ոչ թէ կէս միլիառի։

Միայն թէ եթէ կ'ուզենք լրջօրէն գնահատել գրաւման շնորհիւ ֆրանսացիներու իրականացնելիք շահը, պէտք է արտածումները նկատի առնել։ Սուրիայէն եւ Ափրիկէէն գնումներ կատարելու համար, անհրաժեշտ չէ հոն պահել զինուորներ եւ պաշտօնատարներ։ Սուրիացիներուն ուզածը մեզի ապրանք ծախել է, ինչպէս կը ծախեն անգլիացիներուն, գերմաններուն կամ ամերիկացիներուն։

Արդ, պ. Փոնսոյի կողմէ Ազգերու Դաշնակցութեան տրուած վերջին տեղեկագիրը ցոյց կուտայ թէ 1929ին Սուրիոյ ծախած ենք 205 միլիոնի ապրանք։ 1931ին այս գումարը ինկած է 143 միլիոնի։

1931ի այս վճարումներուն վրայ, մեր արտածողներուն համար ընդունելիք 20 առ հարիւր շահ մը, 29 միլիոն։ Այսպէս ուրեմն, նոյն իսկ եթէ Սուրիոյ մէջ մեր հաստատուելէն առաջ որևէ գործ ըրած չըլլայինք, — նոյն իսկ հոգատար չըլլայինք եւ որևէ առուծախ չընէինք, նոյն իսկ եթէ անցեալ տարուան մեր առուծախը նորութիւն եղած ըլլար, Ֆրանսայի համար տարին պիտի ներկայացնէր 36 միլիոնի շահ մը։ Այս 36 միլիոնի գումարը շահիլ կարենալու համար է որ մեզ կը պարտադրէին 300,000,000 ծախսել:

Այս աժահուն համար է որ մեր դէմ կը հանենք ամբողջ ժողովուրդ մը, որ ուրիշ բան չէր ուզեր, եթէ ոչ Ֆրանսայի հետ մշակել, լաւագոյն յարաբերութիւններ, եթէ ան յօժարի իրեն ձգել ինքնորոշման այն իրաւունքը, որուն համար այնքա՜ն արիւն թափել տուին։

Պ. Էրիօ պիտի հասկնա՞յ թէ իրօք ժամանակն եկած է վերջ դնել չարաղէտ արկածախնդրութեան մը:

ՀԱՐԿԱԴՐԱԿԱՆ ԱՆԴՐԱԴԱՐՁՈՒՄ

Շնորհիւ իր գրաւած դիրքին և ներկայացուցած արժէքին, Երուսաղէմ, մի՛շտ ալ, ի վաղուց անտի, առատ նիւթ մատակարարած է հայ մամուլի զանազան հոսանքներու օրկաններուն։ Լոյս տեսած են բազմաթիւ ու բազմատեսակ հրատարակութիւններ, ուր յաճախ քննութեան են առնուած Ս. Յակոբայ ներքին գործերն ու տնտեսական վիճակը, և յայտնած այդ մասին զանազան կարծիքներ։ Բայց մի՛շտ ալ, հակառակ այդքան մելան սպառելուն և բազմադէզ գրութիւններու — յաճախ «անմերձենալի» մնացած է «հասարակ մահկանացուներուն», որոնք պարկեշտօրէն ու արդարութեամբ ճիգ մը ընել ուզած են գէթ երբեմն իրենց ակնարկները ուղղ[...], դէպի Սիոն ուղղելու։ Կարծես թէ Ս. Յակոբայ պատերը չինական պարիսպներ ըլլային, և միայն ու միայն մերձենալի անոնց, որոնք վանքի «բնակչութեան» կատարեալ վստահութիւնն ու յարգանքը կը վայելեն։ Հակառակ այս ցաւալի վիճակին, այսուհանդերձ, եղած են պարագաներ ալ, երբ Սիոն ինքը իր բովանդակ պարունակութեամբ դուրս ցցուած է և պատեհութիւն ու առիթ ընծայած է սրատես աչքերու՝ դիտելու զինքը և կազմելու պատշաճ կարծիք իրերու երևոյթներու մասին։

Այս և այլ խորհրդածութեանց մղուեցայ կարդալով «Արև» թերթի 20 և 21 դեկտ. թիւերուն մէջ, որ պատահաբար ձեռքս անցան, Վանանդ ստորագրութեամբ Երուսաղէմէն գրուած մէկ թղթակցութիւնը՝ «Նոր տեսակցութիւն [...]մակագրով», ստորագրութիւնը նոյն գրութիւնը որպէս «մասնաւոր թղթակցութիւն» մակագրած էր, թէև, մի այլ տեղ, գործածել՝ն խմբագրութիւնը Վանանդը որպէս «պաշտօնական» թղթակից մը կը ներկայացնէր իր ընթերցողներուն։

Հակառակ այս մասնաւորի և կամ ալ պաշտօնականի շփոթմանքին, այսուամենայնիւ, Վանանդը և իր գրութիւնները (թիւով երկու մինչև հիմա) բաւական «հետաքրքրական» են և կարօտ լուրջ ուշադրութեան։

Ինչպէս որ յիշած եմ, Վանանդի կողմէ երկու գրութիւն-թղթակցութիւններ ստորագրուեցան ցարդ, մին իբր թէ շարունակութիւնը միւսին, և որ երկուքն ալ կը շօշափէր, մէկ կողմ թողելով տաղտկալի «բանաստեղծական» նկարագրութիւնները, վանական ներքին գործերը, ի մասնաւորի Պ. Ռ. Մարտիկեանի խնայողական ձեռնարկները։ Բնական է Ս. Յակոբայ տնտեսավիճակին շուրջ լոյս տեսած ոևէ գրութիւն ո՛չ միայն Երուսաղէմի և Պաղեստինի, այլ և բովանդակ գաղթաշխարհի հայութեան կողմէ հետաքրքրութեամբ պիտի կարդացուէր և լուրջ ուշադրութեան առարկայ պիտի դառնար, որով Վանանդը ինքը և իր գրութիւնները, անծանօթ և հեռաւոր ընթերցողին պիտի ներկայանային որպէս մէյմէկ ճշմարտութիւններ և պիտի մղէին զինքը ինքնամոլորանքի։

Եւ, արդարև, այդպէս ալ եղած է այսօր։ Ս. Յակոբայ չորս ամբողջէն ու ամրափակ պատերուն ետև դարբնուած Վանանդի զոյգ գրութիւնները տուած են արդէն, այսօր, իրենց մոլորեցուցիչ արդիւնքը։

Ո՞վ է Վանանդ։ Մասնաւո՞ր թղթակից է թէ պաշտօնական։ Ի՞նչ արժէք եւ կշիռ կրնան ներկայացնել իր գրութիւնները [illegible] որ դարբնուած ըլլան։

Այս ու նման հարցումներ կարող են ընթերցողներու կողմէ տեղի ունենալ, որոնց արդար հետաքրքրութեան գոհացում տալու համար սարև պիտի համառօտակի պարզեմ այն բոլորը, որ տեղեկացած եմ ու անձնապէս ալ ծանօթացած։

Ինձ համար դեռ շատ յարգելի պատճառով մը, դժբախտաբար այսօր պիտի չկարենամ բանալ Վանանդ ծածկանունը և ըսել թէ ո՞վ է Վանանդ։ Ըսեմ միայնչափ թէ Վանանդ անունով (ծածկանուն) Ս. Յակոբայ բնակչութենէն դուրս մասնաւոր, պաշտօնական եկած ալ սփոփական թղթակից գոյութիւն չունի Երուսաղէմի մէջ։ Գոյութիւն ունի այդ տեսակ թղթակից մը վանքին մէջ միայն, որ, խորհրդակցաբար և ոմանց գիտակցութեամբն ու թելադրութեամբը, գրի կ'առնէ ու կը ճամբէ թերթին գրութիւններ, որոնք իրենց պարունակութեամբ պերճախօս են ու [illegible] ինքը դատել ու հասկնալ։

«Մելօք ու տրամաբանական» խօսքերը չեմ կարծեր, որ կրնան դիւրութեամբ մոլորանքի մատնել ոևէ «հասարակ» սրատես ընթերցող մը։ Բնական է դեռ շատ կանուխ է խնայողական ձեռնարկներու մասին կարծիք յայտնելը, բայց Ս. Յակոբայ անցեալին տեղեակ ոևէ մէկը կրնայ աղէկ-գէշ իր որոշ «դատաստանը» կազմել համաձայն ձեռք առնուած միջոցներուն։

Վանանդը չափազանց «խորամանկ» ըլլալ կը կարծէ ինքզինքը։ Ան յաճախ այդ սխալին պատճառաւ ինքզինքը կը մատնէ։

Վանքի մէջ բնակող ժողովրդական հոծ զանգուածը գիտէ թէ՝ Պ. Մարտիկեանին յատկացուած բնակարանը Ցորենաթաղին մէջ է և ժողովուրդը բնաւ Կոլաթաղ բառը չգործածեր։

Ո՛չ միայն վանքի, այլև ամբողջ Երուսաղէմի մէջ գոյութիւն չունի պառաւ հայ մը, մամիկ, որ կարենար սա բառերը հասկնար.— Պաճի, ճօզըն պիլիրսին, խավաճանըն օթաղը հարաաթ: Ասիոյ ամփասաններու յատուկ, Լէնկթիմուրներու և Ճինկիզ խաններու այս լեզուն, բացի Վանանդէ, ո՛չ մէկուն ծանօթ է։ Մնաց որ, քանի մը բառ հայերէն չհասկցող ոևէ մամիկ, պառաւ, «բրդուճն» կին գոյութիւն չունի վանքին մէջ։ Մանաւանդ որ, նկարագրուած պառաւին բնակարանն ու քննիչին բնակարանը իրարու շարունակութիւններ են։

Ահա այն բոլորը, որ աւելորդ չնկատեցի, որպէս հարկադրական անդրադարձում, գրի առնելով հրատարակութեան տալ։

Ե. ՍԱՐՈՒՆԻ

Երուսաղէմ, 15 Յունվ.

ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Հալէպէն կը տեղեկացնեն թէ՝ թշուառութիւնը այնքան մեծ է որ 15 ոչխարներու հօտ մը լքուած գտնուած է Սուէճերու մէջ։ Հօտին տէրը, որ պէտէվի մըն է, չէր կրցած ծախել իր ոչխարները եւ զանոնք կերակրելու միջոց չունէր։

Քաղաքապետութիւնը աճուրդով ծախելով ոչխարները, փոխարժէքը պահեստներու սնտուկին յանձնեց։

15 ոչխարները 1 սթերլինկ ոսկիի ծախուած են։

ՄԱՄՈՒԼ

ՏԱԳՆԱՊԸ ՄԵՐ ՄՕՏ

Այս խորագրի տակ մեր պաշտօնակիցը «Լէքօ տիւ Նորտ» կը գրէ.—

Միացեալ Նահանգները եւ Անգլիա, որոնք թէպէտ ֆրանսական հողամասութեան տակ չեն, մեծ չափ եւ թերեւս մեծապէս աւելի կը տառապին տնտեսական տագնապէն, այդ բանը՝ բնաւ չի հեռացըներ Սուրիական Հանրապետութեան հպատակներէն ոմանք։

Անոնց աչքին, եթէ արքարները սառկին, եթէ ցուրտը սաստիկ ըլլայ, եթէ օդաչուն պայծառ ցոյց տայ օդը, յանցանքը Բ. Փոմիւերին եւ իր աշխատակիցներուն է։ Որեւէ վաճառականը որ մեր պաշտօնակից «Իթթիհատ»ին այսպիսի կամ—մասսորապէս—յայտարարութիւն մը ըրած է, թող մեզի թոյլատրէ իրեն գիտնալ տալու թէ՝ իր ունեցած տնտեսական, դրամագիտական եւ վաճառականական պաշարով չէ կրնար երբ իր գործերու դանդաղացումին վրայ կը գանգատի։ Եթէ ուրիշ ընդհանուր պատճառներու պէտք ունէր, մենք իրեն ցոյց պիտի տայինք հետեւեալները, որոնք արդէն լոյս տեսած էին «Լէքօ տիւ Նորտ»ի մէջ։

Թուրք կառավարութեան կողմէ 1931 Հոկտեմբերէն ի վեր գործադրուող «քօնթինժան» [illegible] ապրանքներու արտածումը դժուարացուցած է։

Վաճառականներու եւ ճարտարապետներու կիսուն յաջողութեան նպաստող մաքսանենգութեան վերջ դնելու համար Մուսթաֆա Քէմալի ձեռք առած խիստ միջոցները։

Առանց հաշուելու երաշտը որ կը վընասէ ձմեռնային եւ ամառնային բերքերը, եւ ցուրտը որ կը չորցնէ հօտերը:

Միւս կողմէ անտեսանելի եկամուտներ ալ նուազած են նոյնպէս։ Սուրիացի գաղթականներու վիճակը վատթարացած է եւ իրենց դրամական առաքումները նկատելի կերպով պակսած է. այսինքն 100 միլիոն ֆր. պակաս։

Զբօսաշրջիկներէն գոյացած հասոյթը նաեւ պակսած է մօտ 100 միլիոն։

Նոյնպէս նուազած են սակայն Ֆրանսայի սուրիական ծախսերը. այս տարուան 325 միլիոնի ծախսը, հաւանաբար, գալ տարի աւելի նուազ ըլլայ [illegible] թէ՝ առանց ազգայնականներու, Սուրիան պիտի կորսնցնէր իր հարստութեան վերջին քառորդը։ Սակայն ընթերցողը պիտի հարցնէ թէ՝ ինչով եւ ինչպէս այս մեծ պայմանները կրնային թշուառութեան բազմաթիւ պատճառներուն դէմ կռուիլ, պատճառներ որոնք մեր կարողութենէն վեր են, որոնց դէմ սակայն խնամակալը պիտի կրնար դարմանումներ բերել՝ եթէ այս նոյն պայմանները ժամանակ տային։

ՍՊԱՌՈՂԻՆ ԸՄԲՈՍՏԱՑՈՒՄԸ

Մեր պաշտօնակիցը «Լ'Օրիան» սնընդեղէնի գիներու բարձրութեան եւ տարբերութեան առթիւ կը գրէ.—

Միսի նիւկին 6 ղրուշի ծախուեցաւ երէկ Ֆուրն էլ Շըպէքի կողմերը։

Նոյն օրը նոյն միսը 9 ղրուշի ծախուեցաւ սակարանի մէջ:

Սուղ վճարող քաղաքացին մեզի կը գրէ հարցնելու համար թէ կարելի՞ է որ այսպիսի գայթակղութիւն մը շարունակէ։

Քաղաքապետութեան դիմելով՝ «ո՞ւր են ձեր սակացոյցերը, ո՞ւր են ձեր գինորոշիչ յանձնախումբերը. ի՞նչ կ'ընէ ձեր չհսկողութեանց սպասարկութիւնը» հարցուցինք։

Սա անհեթեթ պատասխանը առանք.— «Գինորոշումը քաղաքապետութեան իրաւասութեանց մէջ չ'իյնար. այլ կառավարութենէ կախում ունի»:

Իսկապէ՞ս. ուրեմն դէպի այդ կառավարութիւնը դառնանք.— «ի՞նչ կ'սպասէք միջամտելու համար. Պէյրութի սպառողը կը գողցուի ամէն օր 50|0 —300|0 համեմատութեամբ։ Առաջին կարիքի նիւթերուն չհսկողութիւնը արգիլող օրէնքներ, կանոնագրութիւններ չկա՞ն»։

Արդեօք հին—Սէրայի գրասենեակներ՞ն ալ, իրենց կարգին պիտի պատասխանեն թէ այս բանը իրենց չի վերաբերիր։ Ամէն պարագային պիտի [illegible] ութեանց արգիլումը ո՛չ կառավարութեան պետին եւ ոչ ալ քաղաքի վարիչին չեն վերաբերիր. եթէ քաղաքապետութեան խորհուրդն ու ներքին սպասարկութիւնները չեն հետաքրքրուիր այս հարցերով, թող ըսեն—սակայն բացարձակօրէն։

Այն ատեն, Լիբանանցի սպառողը պիտի գիտնայ թէ՝ ի՞նչ պէտք է ընել. այսինքն, ինքնիրեն օգնել։

— «Հարկատուներ՛, պաշտպանեցէք ինքզինքնիդ»։ Ասկէ ուրիշ միւս առաջ տեսանք թէ ի՞նչ բարձրացում առաջ բերաւ այս կոչը։

Պիտի սորվի՞նք մեզ որ սա երկրորդ կոչը արձակենք. «Սպառողներ, միացէ՛ք»։

Առաջին հրաւէրին իսկ, 50,000 Լիբանանցի եւ Լիբանանահիներ ոտքի պիտի ելլէին, «Թարպուշները օդին մէջ եւ տոպրակը չալկած։

Դարձեալ ըսենք. կարեւոր է որ հանրային իշխանութիւնները զգուշանան։ Սխալ պիտի ըլլար մեր վերեւ ըսածները իբրեւ մեծախօսութիւն ընդունիլ։ Քաղաքականութիւն չի կայ այս բանին մէջ. այլ խնդիրը 30 կամ 40 հազար հարկատու ընտանիքներու սնունդին շուրջ կը դառնայ:

1932 - 1933

Բայց, թողո՛ւնք աշխարհը եւ գանք մեր տունը։

Ինչպէս անցեալ տարին, ազգային—քաղաքական եւ կուսակցական տեսակէտով։

1932ով, տասնամեակ մը բոլորեցինք իբրեւ պանդուխտ, ժամանակ—ժամանակ տարտղնուած երկրագունդի բոլոր ցամաքներուն վրայ։

Տասնամեակ մը՝ ուր հազիւ երկու տարի դիմացան վերջին յոյսերը (1824 Լօզան)։

Բոլոր յառաջացած տարիները, այնքան մթագնեցին հորիզոնը՝ Հայկական Դատի յաջողութեան տեսակէտէն, կըրկնած՝ արժանէ եւ փաւուած բոլոր պայքարներուն վրայ, աւելի եւ համոզուեցանք, թէ առարէն չկայ մեզ յոյս, եւ թէ ինչ որ ունինք եւ պիտի ունենանք, ուժ—կամուխ, ամէն բանէ առաջ կախուած ունի մեր ինքնավստահութենէն ու ճիգերէն։

Այս գիտակցութեամբ է որ, Դաշնակցութիւնը, մասնաւոր գուրգուրանքով կը հետեւի ազգային կազմակերպման եւ զօրացման ո՛ր եւ է ձեռնարկի։

Շատերը մեր բարեկամներէն ու ընկերներէն, յաճախ չփոթելով նախապատերազմեան շրջանն ու ներկան, կը կարծեն թէ փոխուած է կուսակցութեան ուղեգիծը։

Մինչդեռ, կուսակցութեան այսօրուան ճիգն ու գործունէութիւնը երբեք [illegible] կը պահանջեն, մինչ ձգտելով միեւնոյն հիմնական նպատակին։

Մեր ժամանակակից պատմութեան մէջ, ե՞րբ ենք ունեցած երկիր մը, հայ ժողովուրդի երազներուն տրամադրելէն հակառակ իշխանութեամբ, եւ աւելի քան կէս միլիոն ժողովուրդ՝ տաչեցի պէս ներուած, ոչ ու ձուխ, ի սփիւռ աշխարհի։

Այս պայմաններուն մէջ, ինչպէս մտածել ինք, Հ. Յ. Դաշնակցութիւնն զօրացած է անկարելին փորձել, եւ ամբողջ նուաճումներ կատարելու, զայն եղած վառարակը ամրացնելու, զանոնք անոր համար նորթելու համար։

Ահա գիշերուայ վառարանը,— Հայաստան մը մէկ միլիոն ժողովուրդով։

Դաշնակցութիւնը, թէեւ զրկուած երկրի մէջ գործելու հնարաւորութենէն, երկրէն դուրս կատարած է եւ կը կատարէ ինչ որ կախուած ունի իր ուժէն եւ ինչ որ սահմանուած է իր ժողովուրդով։

«Բացէ՛ք դուռները»—աղաղակեցինք յման տասը տարի։ Եւ այսօր տարրերը թալամութեանց սեփականութիւնը գործած է այս հիանալոպը.— Ներգաղթ։

Անշուշտ, շատ աւելի զօրեղ պէտք կըրնար կատարել Դաշնակցութիւնը, եթէ իր բարի կամքէն կախուած ըլլար ներգաղթը։

Ու՛մ տուէք երկրի վերաշինութեան—թելադրեցինք ուր ՞որ կը հասնէր մեր ձայնը։

Եւ ահա նոր գիւղերու, աւաններու շինութիւնը գրգռած է շատ մը Հայրենակցական Միութեանց բարի նախանձը։

[illegible] ուղղակի նպաստելով Հայկական գաղթին զարգացման եւ զօրացման, կրնա՞ր. ուրիշներուն պէս, մոռացութեան տալ տարբեր աշխատանքներ, մինչ միեւնոյն հիմնական առաջադրութեամբ,—Հայկական Դատ։

Այդ աշխատանքներուն ծանրութեան կեդրոնը կը կազմէ, մինչ Թուրքիան։

Ի՞նչ կապացուցանէ ամբողջ Դաշնակցական ամուլէն եւ բեմերէն արձակուած աղաղակը՝ ամէն տարի եւ մանաւանդ 1932ին,— Միացեալ ճակատ։

Միացեալ ճակատ՝ բոլոր անոնց հետ որ կը հաւատան Հայկական Դատին եւ զայն հետապնդելու կամք եւ կարողութիւն ունին, աւելի կամ պակաս։

Ցաւկալէս գաղութներու մէջ, ուր կը սպառի մեր կորովին մեծագոյն մասը, Դաշնակցութիւնը իր շարքերուն զօրացման հետ կապած է արժէքը իր դերին եւ ծանրութիւնը իր պատասխանատուութեան։

Այս գիտակցութիւնը այնքան արմատ [illegible] նուէրապէս 1932ին, ամէն՝ [illegible] շարքերու սատարացումը հաշուուեցաւ ցնցմ նախօսք, եւ արդիւնքը գնահատելի է մեծապէս։ Անպակաս է նոր կորիզներու ստեղծումը։

Ինչպէս, երկրի մէջ, ֆիզիքական գոյութեան համար, այսօր ալ, արտասահմանի մէջ, Դաշնակցութիւնը ամուր բռնած է ինքնապաշտպանութեան դրօշը։

Ազգապահպանում, պայքար այլասերման դէմ, զարգացում ազգային մըշակոյթի, զօրացում ցիմաքրական կորովի,— այս բոլորը կը կազմեն լայն ճակատ մը, որ միացած քաղաքական—յեղափոխական ձեռնարկներուն եւ ճիգերուն հետ, մեր առջեւ կը բանան պատասխանատուութեան եւ գործունէութեան տաժանելի այլ ոգեւորիչ ասպարէզներ:

Տասը տարի յետոյ, տասնապատկըւած են մեր պարտականութիւնները, եւ 1932էն իսկ, մենք պէտք է պատրաստ ըլլանք մեր յանձնառութեանց ծանրութիւնը վերցնելու։

Մոռնալու՛ մ որ, ամայի կղզի մը չենք բնակիր, այլ կը թաւալինք միջազգային հոսանքներու եւ ընդհարումներու ճամբուն վրայ։

Համաշխարհային կացութեան անըստուգութիւնն իսկ բացարձակ արթնութիւն եւ պատրաստութիւն, ուժերու բազմապատկութիւն եւ համախմբում կը պարտադրէ։

(Վերջ) «ԴՐՕՇԱԿ»

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

Է. ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆ

Ահա ծառայութիւն մատուցանելու միջոցներու շարք մը որ մեր առեւտրականները կրնան իւրացնել։

Փորձով գիտենք որ մեծաքանակ գնումներ ընելէ վերջ, յաճախ յաճախորդը կը նեղուի զանոնք փոխադրելու միջոց մը գտնելու։ Լաւ պիտի չըլլա՞ր միջակ կարողութեան տէր առեւտրականի մը համար փոխադրութեան միջոց մը հայթայթել եւ այսպէսով սիրաշահիլ իր յաճախորդները։ Այս նպատակը կրնայ իրագործուիլ գնելով կամ վարձելով հին ինքնաշարժ մը կամ կառք մը եւ կամ բեռնակիր մը։ Ինչ որ գիտեմ՝ առ այժմ Պէյրութի մէջ մէկ հայ առեւտրական կայ որ այս ծառայութիւնը կը մատուցանէ իր յաճախորդներուն, եւ անոր համար է որ օր ըստ օրէ իր առեւտուրը կ'աճի հակառակ տիրող տնտեսական տագնապին։ Եթէ երբեք առեւտրականը նիւթապէս կարող է, պէտք է այս ծառայութիւնը բոլորովին ձրի մատուցանէ յաճախորդին, իսկ թէ չէ, փոխադրութեան ծախսին մէկ մասը պէտք է աւելցնէ ծախսուած ապրանքին գինին վրայ։ Անշուշտ այս ընելու է առանց յաճախորդին ըսելու թէ աւելորդ գումարը կ'առնուի այս մասնաւոր ծառայութեան համար։

Հակառակ որ Պէյրութ կրնայ, արդի [illegible] միջներու խնդիրը շատ ալ ուշադրութեան արժանացած չէ։ Առեւտրական վայրերու մէջ գտնուող ճեմիչները մատի վրայ կը համրուին, եւ անոնք մանաւանդ անյարմար են իգական սեռէն գործածուելու։ Շուկան գնումներու համար եկած յաճախորդը յաճախ բնական պէտքի նեղութիւնը կ'ունենայ։ Ահա առիթ մը առեւտրականին օգնելու իր յաճախորդին եւ զայն սիրաշահելու, կուռուիլ ստեղծելու։ Դոյզն ու ծախսով եւ խոհեմութեան տիրող աջակցութեամբ, կրնայ ճեմիչ մը հաստատուիլ խանութին մէկ ծածուկ անկիւնը։ Անոր մէջ կրնայ դրուիլ հայելի մը, բըրինձի փոշիի տուփ մը, քիչ մը այրի ներկ, սանտր մը եւն։ Երբ առեւտրական մը այս դիւրութիւնը ունի՝ պէտք է ըսէ, ծածուկ իմացնէ յաճախորդին որ այսպիսի բան մը ունի, եթէ ոչ յաճախորդը ինչպէ՞ս պիտի գիտնայ: Եւ անհիմ այլեւ հոգեբանական է որ երբ յաճախորդ մը նոյնատեսակ ծառայութեան մը գնելու երթայ։ Նոյն իսկ գնում չընէ, կը վստահացնեմ առեւտրականը որ լաւ տպաւորութեամբ կը մեկնի, եւ աւելի վաճառումէ մը աւելի կարեւոր է առեւտրականին համար։

Նոյն պէս շատ դժուարութիւն կը հարուցանէ մեր առեւտրական շրջանակներու մէջ հեռախօսի բացակայութիւնը: Ինչո՞ւ չունենայ հեռախօս մը վաճառատան մէջ որուն քով թղթիկի մը վրայ այսպէս գրուած ըլլայ։ «Մեր յաճախորդներուն համար գործածութիւնը ձրի է»։ Հեռախօս մը վաճառատան մը համար անհրաժեշտ է, անկէ առաւելը կը խթանէ եւ միեւնոյն ժամանակ եթէ յաճախորդներուն տրամադրութեան տակ դրուի, զանոնք սիրաշահելու կը ծառայէ։

Օրինակները շատ են, եւ անոնք որոշ չափով իրարմէ կը տարբերին, բայց սկզբունքը կը մնայ նոյնը — ծառայել յաճախորդին առանց վարձատրութեան: Ծառայութի՜ւն... պէտք է մեր առեւտրականները օգտագործեն զայն։ Ո՞վ կայ մեր մէջ որ Պէյրութէն Զահլէի չափ հեռաւորութիւն մը կտրէ իր յաճախորդին թարմ կարագ բերելու համար խնճոյքի մը առթիւ։ Կամ մեր ո՞ր պանդոկապետը իր խցիկը կը տրամադրէ յաճախորդին ձրիաբար ցուրտ գիշեր մը, երբ պանդոկին բոլոր սենեակները գրաւուած են??։

Հոս կ'արժէ՛ զգուշացնել որ ծառայութիւնները պէտք է յարմարցուին, ա) ժամանակին, բ) տեղին կամ միջավայրին գ) յաճախորդին որակին, թէ ինչպէ՞ս։

ա) Օրինակի համար, անշուշտ խոհեմութիւն պիտի չըլլար ձմեռը հովահար մը դնել վաճառատան մէջ կամ հակառակը վառարան մը ամառը յաճախորդը սիրաշահելու համար։ Ուստի մատուցուած ծառայութիւնը իր յուսացուած արդիւնքը տալու համար պէտք է յարմարցուի ժամանակին։ բ) Նորէն օրինակով խօսելով եթէ երբեք վաճառատանը մուտ փողոցի մը վրայ է, կըրնանք յապաղ մը դնել դրան վրայ որով հանրութեան ծառայած կ'ըլլայ։ Միեւնոյն ժամանակ կրնանք այս պաստառ օգտագործել եւ յապաղին վրայ վաճառատան անունը գրել։ գ) Ինչպէս մարդկային ընկերութիւնը, նոյնպէս յաճախորդները դասակարգի բաժնուած են — ունեւոր եւ չունեւոր։ Այս վերջինները աւելի պահպանողական կ'ըլլան եւ կը խորհին որ ինչ որ իրենց ըսուի, կամ ինչ ծառայութիւն որ մատուցուի, լոկ իրենցմէ աւելորդ դրամ քաշելու համար է։ Անշուշտ առեւտրականը գիտէ իր այս կարգի յաճախորդները եւ շատ ալ այսպիսիները սափրելու չէ որ իրենց ձրի ծառայութիւն մատուցուի։

Ձրի ծառայութիւնն է որ յաճախորդը կը սիրաշահէ։ Բայց երբ այսպիսի ժամանակ մը երբ հրապարակը ծանր տնտեսական տագնապէ կը տուայտի՝ շատ ալ խոհեմութիւն պիտի չըլլար աւելորդ ծախսերու ենթարկուիլ։ Ուստի նոյնատեսակ ձեռնարկներ ըլլալուն երբ առեւտրականը կը զգայ որ ինք կը շահի եւ շատ ալ տագնապէն չազդուիր։ Ընդհակառակը, նոյնպէս, կրնանք ըսել որ այս «դէշ օրերը» առիթ մըն է որ նիւթապէս կարող առեւտրականը միջոցներ ստեղծէ յաճախորդը սիրաշահելու, երբ իր մրցակիցները տագնապին ահաւորութենէն սարսափած չեն յանդգնիր գլուխնին իրենց պատեանէն դուրս հանել։

Ուստի, վերջացնելէ առաջ անգամ մը եւս կրկնենք որ, ծառայութիւնը պէտք է մատուցուի ձրի կամ առեւտրականին նիւթական վիճակին ներած չափով, ան պէտք է յարմարցուի յաճախորդին որակին, վաճառատան միջավայրին եւ մատուցած ժամանակին։ Մինչ չափազանցութենէ զգուշանալու է, բայց պատեհ առիթն ալ օգտագործել մոռնալու չէ։

Ս. ՎԱՐԺ.

ԵՐԵԿՈՅԹ - ՍԻՆԷՄԱ

Կազմակերպուած Զ. Ռ. Մ.ի Շրջանային Վարչութեան կողմէ,

Տեղի կ'ունենայ 21 Յունուար Շաբաթ երեկոյեան ժամը 8,30ին, Հայ Աւետ. Ժողովարանին մէջ։

Կը ներկայացուի Ֆրանսայի օրգանի Զ. Ռ. Մ.ի, Դպրոցասիրացի կեանքէն դրուագներ եւ Շիրիմը Զօր. Անդրանիկին։

Նոյնպէս Նափոլէոնի կեանքը, իր տեսակին մէջ լաւագոյն ֆիլմը, ուր կը տեսնուին իր մանկութիւնը, Թրենք, յեղափոխութիւնը եւ պատերազմները:

Այս ֆիլմի երկու կարեւոր դերերը կը խաղան տաղանդաւոր Հայ Դերասաններ ՇԱՀԽԱԹՈՒՆԻ եւ ՄԱԲՈՒՐՅԵԱՆ

Նաեւ գեղարուեստական նոխ բաժին։

Մուտքը՝ 15 Ս. Դ.

Ուսանողներու եւ Մարզիկներու մասնաւոր զեղչ։

ՎԻՃԱԲԱՆԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Յառաջիկայ Կիրակի Յունուար 22ին կէսօրէ առաջ ժամը 10ին «Ժողովրդային Տունը» տեղի պիտի ունենայ վիճաբանական դասախօսութիւն, [illegible] պիտի խօսի ընկեր Գ. Իփէկեան:

Ծախ նուագ, մեներգ, արտասանութիւն:

Դասախօսութենէ վերջ, հասարակութիւնը ազատ է հարցումներ ընելու:

Կէսօրէ վերջ «Բաժակ մը Թէյ», պիտի նուագէ իտալացի դաշնակահար M. Voltaire ընկերակցութեամբ Պրն. Հրայր Ապէլի:

Մուտքը ազատ է — ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔԹ. Ս. Մ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ՝ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԻՆ

Իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով Փարիզի մանկանց յատուկ հիւանդանոցներու մէջ, իր դարմանատունը հաստատած է՝

ԺՕՐԺ ՊԻԿՕ փողոց թիւ 61 (Պապ-Իտրիսի մօտ, հանրակառքի գծին վրայ ոսկի Մկրտիչ դերձակատան վրայի յարկը):

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ.— Բացի Կիրակէէ, կէսօրէ առաջ, ժամը 9—12
» վերջ, » 3— 6

Հինգշաբթի կէսօրէ յետոյ ձրի՝ աղքատներու համար:

ՆՈՐ ՏԻՍՔԵՐ

Պ. Գրիգոր Մալիքեանի վաճառատունը, Պապ-Իտրիս հասած են հայերէն նոր տիսքեր, ամենաընտիր եղանակներով ձայնագրուած,

փութացէք չի լմնցած։

ՍԻՊԻԼ

(ՏԻԿ. ԶԱՊԷԼ ԱՍԱՏՈՒՐ)

ԳՐԱԳԻՏՈՒՀԻՆ ԵՒ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԸ

ԻՐ ՅԻՍՆԱՄԵԱՅ ՅՈԲԵԼԵԱՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Ցոլքերէն դուրս մնացած շարք մը բանաստեղծութիւններէն յիշենք մին՝ Մոռնալ։ Իր ապրումներն ու մտածումները այս քերթուածին մէջ ազդուօրէն երեւան կը բերեն արտաւորուող այլ մանաւանդ խորհող արուեստագէտի իր պարագան:

Կեանքը ակնախաղ պրիսմակի մը ընդմէջէն դիտելու իր ցանկութիւնը անողոք վարանումներու կ'առաջնորդէ զինք.

«Երէ բիւրեղ ժեսիլներուս իմ երբեք
Անկարող եմ, պահ մը, մարմիս ցալ, աւա՛ղ
Եւ անոնց զօրս անցնեիներուն տակ նուաղ
Հոգիս յաւէտ պիտի մնայ վիրաւոր,
Զերբ խունկ մ'աննիւթ ու անհայ
Աւաղելով իր խոյանքներն անձուկայ՝
Ո՛հ, երազներս ես կ'ըղձայի գէթ մոռնալ։»
(Մոռնալ)

Լոյսին ու եթերին, երանգներու ու դիւթական ճառագայթումներու սիրահար այս հոգին օր մը փորձեց սրուակի մը մէջ բանտել արեւէն զուարթ ու տաք ցոլք մը, ձմեռ ատեն զայն ունենալու, անոր դիւթական ջերմութիւնը վայելելու փափաքանքով, ու

«Օր մը, երբ սիրտս էր կոտրած
Եւ անձրեւ կուգար,
Ցիտեցի շողքս յանկարծ
Եւ խօլ մեր պայքար.
Բացի սրուակս անհամբեր.
Ի՜նչ տեսնեմ, աւա՜ղ,
Մէջէն բռնէր, փախեր էր
Շողիկս չրճնաց։»
(Ցոլքեր — Արեւու ճառագայթը)

Եւ ահա օր մը, երբ այլեւս սիրտը պարպուած ներքին խանդավառութիւններու աւիշէն, երբ ճակատագիրը յամառաբար մտեցած է իրիկնամուտի թանձր ստուերներուն երբ մեկնած են հոգին սիրեցեալ հետ կապող սիրելիները, ան կը գտնէ կարծես աւելորդ ապրիլ։

«Ինչո՞ւ գրել, խօսիլ, խոկալ
Հարցումներուն չուրս հովերուն ցիրցրուին.
Երբ գոչիւններս, հարցումներս ալ
Պիտի մարին, պիտի հալին, պիտի ցնդին
Ալեկոծուն մէջ մեծ անդունդին։»

Այս ինչո՞ւն տարբեր աշխարհէ մը կ'առնէ իր ներշնչումը, որուն կապուած է խորապէս երաժշտական երազներու սարսուռը։

Ան խորունկ ապրումներու, հոգին անձնական անմխիթար վայրկեաններու աղաղակներով լի է։ Կ'զգաս թէ մարդկային ճակատագիրը ի զո՛ւր կը ջնջէ կեանքի դառնութեան կոհակներուն պէս մը երջանկութեան չոր խառնելու. եւ հակառակ քու բոլոր կենսուրախ ցանկութիւններուդ՝ տակաւ կը խուսափին մարդկայնական տենդերդ, որոնք երբեմն երազներով ու յոյսերով կ'օրօրէին հոգիդ։

Իսկ հիմա, հակառակ բոլոր աղուական իղձերուդ, հակառակ պայքարին զոր մղած ես քիչ մը զուէթ, (տես իր Գրութիւնը) քիչ մը երազ ու երգ ցօղելու թախիծներով լեցուն օրերուդ մէջ, մահուան անողոք ուրուականը կը խլէ քեզմէ ամեն, ամէն ինչ, ու մտայ ահա կեանքը, մարդկային կեանքը իր նենգամէտ ու դաժան օրէնքներով, ու դուն՝ որ կուզէիր ուրիշներուն երջանկութիւնը դառնալ՝ կ'զգաս իղձերուդ պատրանք ըլլալը։ Այո՛,

Ինչո՞ւ սիրել, սէրս խանդակաթ,
Թէ չես կարող պահել գրկեդ յար անբաժան
Հոգէ, ցաւէ, վէրքէ ազատ,
Եւ թողուս որ մահն անգութ գայ խըլէ զայն
Զոր սիրեցիր հոգիքդ ողջ:
Ինչո՞ւ ապրել, բաբախել արցունք.
Երբ չես կարող բուժել դժբախտ էակներուն
Զորս կը տեսնես ցաւէն ու պասուէ.
«Մի՛ գրկելէ, ահա՛ մարմինս, ահա՛ արիւն.
Առէ՛ք, կերէ՛ք, ապրեցէք դուք»:
(Ապրիլ 1931)

Սրտի եւ հոգիի սահմանաչարին վրայ քմայքներու եւ յոյզերու այս պարը Poésie pure ն է, որուն առաջին ներկայացուցիչներէն է Սիպիլ մեր գրականութեան մէջ։

Վերջացնելէ առաջ այս տողերը, առնենք նաեւ մեր տուրքը իր այն կարծիքներուն մասին զորս զետեղած է ան իր դասագրքերուն մէջ՝ իբրեւ առած կամ արտասանելի հատուածներ, կամ արտախօսութիւն։

Ներշնչումէ աւելի պահանջքին մտածողութիւնն է անոնց հեղինակը։ Սիպիլ անոնց մէջ եւս կը մնայ իր մաքուր ու դասական աշխարհահայեացքին բարձրութեան վրայ։

Ան խորապէս կրօնիէ մեր լեզուն(*) որով երգած են մեր գողթան երգիչները, մեր աշուղներն ու եկեղեցական մեծ հայրերը, ան եղած է Մեսրոպին ու Սահակին ուսեցին բրբռումը ոսկի, ու սեպ՝ բրբռացեր է Արմաւիրի սօսիներուն տակ, եղած է եւ՝ սրբութիւններու զարմանահրաշ եւ վսեմ պարզամն, հերոսներու եւ երբողներու անմահ փառքին աղպացոյց ու մեր հայրերուն վեհ բարբառը. ան կը մնայ նաեւ Սիպիլի գուրգուրանքին առարկայ. ուստի ան հոգւով կը պաշտէ ու երգարով կ'օրհնէ զայն:

Ահա գրագէտ—բանաստեղծուհին, այլ մանաւանդ հայրենասէր մեծ կնոջ նուէրը իր ցեղին՝ օրինակելի զինք, վարընզիր, ով որ կը սիրէ իր լեզուն՝ կը սիրէ իր ազգը, իր հայրենիքը, իր ցեղին հանճարն ու պատմութիւնը։

Վ. ԳԷՈՐԳԵԱՆ

(6) (Վերջ)

(*) Տես Հայ Լեզու քերթուածը։

«ՍԹԱՆՏԱՐՏ ՕՅԼ» ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՏԽՈՒՐ ԱՐԱՐՔԸ

Առանց խտրութեան եւ բացառաբար բոլոր Հայ աշխատաւորները գործէ կը հանուին

Կարեւոր փաստեր ձեռք անցուած են հաստատելու համար ընկերութեան այս ցաւալի կարգադրութիւնը

ՑԱՐԴ 50 ՀԱՅ ԱՇԽԱՏԱՒՈՐՆԵՐ ԴՈՒՐՍ ՀԱՆՈՒԱԾ ԵՆ

Հայ Յարանուանութեանց պետերու ժողովը

ԲՈՒՌՆ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Մեր կատարած վերջին քննութիւններ ցոյց տուին դժբաղդաբար որ «Սթանտարտ Օյլ» ֆարիզի ընկերութիւնը անձանօթ պատճառներով որոշած է բոլոր Հայ աշխատաւորները գործէ հանել։ Ցարդ 50 Հայ աշխատաւորներ արդէն դուրս հանուած են եւ փոխարէն մնացածներն ալ կը գտնուին սպառնալիքի տակ։ Միւս կողմէ սակայն ստուգեցինք որ ցարդ, բացի Հայերէն, եւ մի քանի գաղթական յոյներէն, ոչ մէկ աշխատաւոր հանուած է։ Բոլորովին անհիմն է այդ տարաձայնութիւնը, որուն համաձայն իբր թէ, ըրուած որոշումը մի միայն Հայերուն համար չէ։ Ամենաստոյգ փաստեր ձեռք անցուած են հաստատելու համար որ ընկերութեան այս կարգադրութիւնը բացառաբար Հայերու համար է։

Ֆարիզի Ընկերութեան այս ցաւալի կարգադրութիւնը եւ խտրականութիւնը մեծ յուզում եւ ցաւ պատճառած է առանց բացառութեան ամբողջ Լիբանանահայութեան։ Լիբանանցի Հայ աշխատաւորներու հանդէպ ձեռք առնուած այս անմարդկային կարգադրութեան խորհրդաւոր դաղտնիքները անձանօթ են մեզ դեռ։

Զարհուրանքով կը տեղեկանանք նաեւ որ «Սթանտարտ Օյլ»ի Տնօրէնութիւնը իր այս պժգալի կարգադրութիւնը գործադրելու միջոցին հակահայ տրամադրութիւններ եւ անարգիչ վերաբերում ցոյց կուտայ գործադրկուող դժբաղդ աշխատաւորներու հանդէպ։

Հայ յարանուանութեանց պետերը գէշ ազդուած «Սթանտարտ Օյլ» Ընկերութեան Պէյրութի Տնօրէնութեան կողմէ ձեռք առնուած այս գռեհիկ միջոցէն, որոշած են ժողով մը գումարել եւ բուռն բողոքներ ներկայացնել ուր որ անկ է։ Ժողովը տեղի պիտի ունենայ այսօր (հինգշաբթի) երեկոյեան ժամը 6ին։

Մեր վաղուան թիւով կը հրատարակենք յարանուանութեանց պետերու եւ Ազգային Իշխանութեանց ներկայացուցիչներու կողմէ տրուած որոշումները։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀԻԹԼԵՐԻ ՄԵԿ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Ռայխսթակի հաւանական լուծումը

Պերլին.— Լիփփէի աւագաժողովին ընտրութիւնները նպաստաւոր եղած են նազիներուն որոնք այս անգամ 5000 քուէ աւելի ստացան։ Այսպէսով նազիները կ'ունենան 9 աթոռ մինչ ընկերվարականները 7 աթոռ. հաւանաբար նազիները Ռայխսթակի կախակայումը պահանջեն մինչեւ մարտ։

Պերլին.— Լիփփէի ընտրութեանց արդիւնքը հաւանաբար Ռայխսթակի լուծումին պատճառ ըլլայ. ազգային ընկերվարականներ կ'ուզեն անշարժ վիճակէն դուրս ելլել. անոնք կը կարծեն թէ Ռայխսթակի լուծումով, նոր ընդհ. ընտրութիւն մը աւելի նպաստաւոր պիտի ըլլայ իրենց։

Լոյտ Ճորճի դիմադարձութիւնը

Ան կը նկատէ թէ «Ազատականութիւնը» անդամալուծութեան ենթարկուած է

Լոնտոն.— Լուր կը տրուի թէ՛ պ. Լոյտ Ճորճ յարաբերութիւնը խզելով հեռացեր է պաշտօնական Ազատականութենէն։ Իր 70րդ ծննդեան տարեդարձին նախօրեակին «Նիւզ Քրոնիքլ» թերթին հետ ունեցած տեսակցութեան միջոցին յայտարարած է թէ ազատականութիւնը սաստիկ եւ յառաջացող անդամալուծութեան մը ենթարկուած է։ Ան ըսեր է թէ ինք. իբրեւ արմատական, կը պահէ իր ազատութիւնը՝ եւ պիտի օժանդակէ որեւէ կառավարութեան որ ժամանակի պահանջներուն համեմատ միջոցներ ձեռք առնէ։

Պ. Վէնիզէլոս նոր դահլիճը կը կազմէ

Աթէնք.— Սէֆինօբուլոսի հողատէրերու կուսակցութեան՝ եւ պ. Միխալաքոբուլոսի մերժումներուն պատճառաւ, պ. Քաֆանտարիս հրաժարեցաւ դահլիճ մը կազմելու համար իրեն տրուած պաշտօնէն։

Յետոյ, հանրապետութեան նախագահը ընդունելով պ. Վէնիզէլոսը, դահլիճը կազմելու պաշտօն տուաւ իրեն։

Պ. Վէնիզէլոս անմիջապէս կազմեց ընդդիմադիրներու կեդրոնացման դահլիճը.— Նախագահ՝ պ. Վէնիզէլոս։ Ելմտական՝ պ. Միխալաքոբուլոս, Հողագործական՝ պ. Փափանաստասիու, Պատերազմական՝ պ. Քաթէ Հաջիս, Ծովային եւ Օդային՝ պ. Քանտուրոս, Ներքին՝ պ. Մարիս, Հաղորդակցութեան՝ Կ. Փափանտրէու, Դատական՝ պ. Մարքու։

Պ. Վէնիզէլոսի նոր դահլիճը սովորական երդումը ըրաւ ժամը 8ին։

Օրէնսդրական խնդիրները կարգադրելու համար վարչապետը խորհրդարանի նիստերուն առժամեայ յետաձգումը պիտի պահանջէ. Հակառակ պարագային լուծում եւ նոր ընտրութիւններ պիտի պահանջէ։

Չին-Ճափոնական պատերազմը

Շանհայքվանի չինական հակայարձակումը կը սաստկանայ

Նանքին.— Երեքէն չորս հարիւր հազար չինացիներ զօրագրուելով Փէքին—Թիէնծին ճակատը ղրկուեցան՝ ճափոնական յարձակումին դիմադրելու համար։

Շանհայքվանի մօտ չինական հակայարձակումը կը տարածուի եւ ամբողջ ճակատին երկայնքը սաստիկ եւ կատաղի հրետանի կռիւներ տեղի կ'ունենան։

Ճափոնական երկու նոր վաշտեր հասան Շանհայքվան։

Ֆիլիփփին կղզիներուն անկախութիւնը

Վաշինկթըն.— Պ. Սթիմսըն իբրեւ «աղէտալի» կ'որակէ Ֆիլիփփինեան կղզիներուն անկախութիւն շնորհող օրէնքին պ. Հուվըրի կողմէ մերժուիլը եւ կը ընդգծէ անոր նիւթական ու բարոյական աննպաստ ազդեցութիւնը Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ, այնպիսի ատեն մը երբ հին կայունութիւնը խախտած ըլլալով քաոսային վիճակ մը կը տիրէ եւ կրնայ աշխարհը տակն ու վրայ ընող պատահար դէպք մը ծագիլ։

Կարմիրները կ'ուզեն աջակցիլ Նանքինի

Շանկհայ.— Չինաստանի մէջ համայնավարական բանակի պետերը յայտարարութիւն մը հրատարակեցին եւ կը խոստանան կառավարական խումբերուն հետ միասին Ճափոնի դէմ պատերազմիլ, պայմանաւ որ չինական միջնամասնական շրջաններուն մէջ գործողութիւնները դադրին եւ ռամկավարական իրաւունքներ տրուին ժողովուրդին։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՁԱՅՆ ՄԸ ՀԱՄՄԱՆԱՅԷՆ

Անցեալ կիրակի 8 Յունուար հիւանդանոցս այցելելու ազնիւ մեծարութիւնը ունեցեր են երկու ազգայիններ. Էէրէձիլէ քաղի քաղաքականներէն Պ. Ե. Զարզեան եւ Ամանոս Քէմբի վարժարաններու տնօրէն Պ. Դ. Գուսուլեան։ Թէեւ բոլոր հիւանդները ի մի հաւաքել եւ այդպէս տեսնուիլ փափաքեցան, բայց ցուրտ եւ ժամանակի անյարմարութիւնը արգելք եղան որով մի առ մի այցելեցին հայ հիւանդները իրենց անկողիններուն մէջ օրհնելով Ս. Ծնունդը, եւ ջանացին պէտք եղած քաջալերական եւ խրախուսիչ խօսքերով սփոփել իրենց տարաբաղդ հայրենակիցները։

Բերած էին նաեւ սնտուկ մը նարինջ եւ 100 Ս. դահեկանի նուէր մը։ Նարինջը բաժնեցինք բոլոր հիւանդներու իսկ հարիւր դահեկանով ալ ուրախացուցինք խիստ կարօտ չորս հիւանդներ։

Իմ երեք տարուան պաշտօնավարութեանս մէջ ասիկա առաջին պարագան է որ կը յիշեմ թէ տօնական օրի մը առթիւ մասնաւորապէս հիւանդ հայրենակիցները այցելելու նպատակաւ աշխարհական հիւրեր ունեցանք։ Բոլոր հիւանդները առանց բացառութեան գոհ մնացին եւ խորին շնորհակալութիւններ կը յայտնեն հրապարակաւ։

Կը յուսանք եւ կ'սպասենք որ տես մը ուրիշներ ալ պիտի հետեւին անոնց առած ազնիւ քայլին։

Աւագ հիւանդապահուհի
ՆՈՒԱՐԴ

***

Յունուար 1ին մենք ալ ունեցանք Կաղանդի ծառ մը։ Հիւանդանոցին սովորութիւնն է ամէն տարի սարքել։ Սեղմ շրջանակի մէջ հրաւիրուած էին Պէյրութէն օտարականներ եւ Համմանայի ազգաբնակ։ Տոքթ. Նուխսի բացման խօսքերէն վերջ Պէյրութի արաբ բողոքականներու քարոզիչ Գասիս Միւնիբ արաբերէն եւ Mr. Բիկգ հայերէն լեզուներով ջանացին հասկցնել Ծնունդի տօնական նպատակը։ Համմանացի երիտասարդ մըն ալ խօսք առնելով վեր առաւ Սանատօրիումին կատարած փրկարար դերը Տոքթ. Նուխսի շնորհիւ, Սիւրիոյ, Լիբանանի եւ մօտակայ երկիրներու ժողովուրդներուն։

Նրսեր երգեցին հայերէն, արաբերէն, եւ անգլիերէն երգեր. Տոքթ. Բրեօ Երգեհոն նուագեց։ Բոլոր պաշտօնէութիւն եւ հիւանդներ անխտիր, ստացան նուէրներ. նուէրներու ծախսը հայթայթուած էր հիւանդանոցիս ծանօթ օտար բարեկամներէ մէկ մասն ալ Համմանայի տեղացի բարեկամներու միջոցաւ։

Ներկաները հիւրասիրուեցան թէյով եւ կարկանդակով։

Համմանա 10 | 1 | 1933 ՎԱՐԺԱՊԵՏ

Պ. ԶԷԼԼԷՕ ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԱՆՈՒԱՆՈՒԱԾ

Բարձր Գոմիսէրութեան Ընդհանուր քարտուղար եւ դեսպանական խորհրդական պ. Հէլլէօ, լիազօր ներկայացուցիչի աստիճանին բարձրացաւ։

Թէ՛ Լիբանանի եւ թէ Սիւրիոյ մէջ այս լուրը մեծ գոհունակութեամբ պիտի ընդունուի Բարձր Գոմիսէրութեան ընդհանուր քարտուղարի բազմաթիւ բարեկամներուն եւ հիացողներուն կողմէ։

Այս աստիճանի բարձրացման առթիւ մեր ջերմ շնորհաւորութիւնները։

«ՓԱՅՓ-ԼԱՅՆ»Ի ՇԻՆՈՒԹԻՒՆԸ

Մուսուլի նաւթամուղին շինութիւնները 20,000 հոգի պիտի օգտագործեն 1933ի կիսուն

«Թայմզ» թերթը հետաքրքրական մանրամասնութիւններ կուտայ «Փայփ-Լայն»ի շինութեան մասին։

Կարեւոր մէկ մասը լեռնային եւ անապատ՝ 1200 մղոն (անգլ. ցամաքային մղոնը 1609 մէթր է) հեռաւորութեան մը վրայ, պողպատեայ ծանր խողովակներու զետեղման մէջ կը կայանայ «փայփ լայն»ի շինութիւնը։

Գրեթէ հազար քիլօ կշռող խողովակը, ինքնաշարժով կը փոխադրուի զետեղման վայրը. եւ որովհետեւ շինութիւնը ուղղագիծ պէտք է ըլլայ, բեռնակիր-ինքնաշարժները ստիպուած են կտրել զառ ի վեր կամ զառ ի վար բլուրները։ Խողովակները պէտք է վերցուին իրարմէ տասը մէթր հեռու եւ յաճախ ինքնաշարժները հազար մղոն հեռու կը գտնուին իրենց խարիսխէն։

Այդ խողովակներու փոխադրութենէն զատ պէտք է խրամներ փորել, ինչ որ դժուարին գործ մըն է, եւ պէտք է յաճախ պայթուցիկներ գործածել ժայռերուն մէջ ճամբայ բանալու համար։

120,000 թոն խողովակներ պէտք է այսպէս զետեղուին փոսերու մէջ եւ ծածկուին. 6000 հոգի պէտք է այս շինութեանց համար. 1933ի կիսուն այս թիւը պիտի բարձրանայ 20 հազարի։ Շինութեանց ծախսը 10 միլիոն սթերլին կը հասնի։

«Իրագ Փեթրոլիում»ը միջազգային ընկերութիւն մը ըլլալուն, ապսպրանքները եղած են Ամերիկա, Անգլիա եւ Եւրոպական զանազան երկիրներ։ «Նիսթըրս Սթիվարտս էնտ Լոյտ Լիմիթըտ» Անգլիական Ընկերութեան մօտ ապսպրուած են խողովակներուն մեծ մասը։

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ԲԱՐԵՆՈՐՈԳՈՒՄՆԵՐ

Հին Սէրայի շրջաններուն մէջ զրոյց կը տրուի թէ՛ վարչական կարեւոր բարենորոգումներ պիտի ըլլան դարձեալ։

Փոստ-հեռագրութեան ընդհանուր տնօրէնութիւնը վերցնելով, Ֆրանսացի քննիչ մը պիտի դրուի այս սպասարկութեան գլուխը՝ որ ելմտական Տնօրէնութեան պիտի կցուի։

Հետզհետէ, քանի մահ, հրաժարական, պաշտօնանկութիւն պատահի, «Տնօրէնութիւններ» պիտի վերածուին «քննիչութիւններու»։

Այսպէսով 7 տնօրէններ պիտի ջնջուին. Առողջապահական, Ելմտական, Դատական, Հանրային Շինութեանց, Կրթական եւ Երկրագործական Տնօրէնութիւններ, որոնք միայն պիտի մասնակցին Տնօրէնութեանց խորհուրդին։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆ ՖՐՈՒՆ-ԷԼ-ՇԸՊԷՔԻ ՄԷՋ

Նախագահական որոշմնագիրով նամակատուն մը պիտի հաստատուի Ֆրուն էլ Շըպէքի մէջ եւ պիտի բացուի յառաջիկայ 19 Փետրուարին։

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ

Նահրի թաղամասին մէջ Նահէճ Հալպինց անուն մէկը մեռած գտնուեցաւ իր սենեակին մէջ։

Բժշկական քննութեամբ հասկցուեցաւ թէ՛ սրտի նոպայ մը պատճառ եղած է իր մահուան։

ՀԱԼԷՊԻ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

Ներկայիս, Ռամազանի տօնին առթիւ Հալէպի առեւտուրը կարելի է իբրեւ գոհացուցիչ նկատել. մանաւանդ փոքրաքանակի վաճառականները կ'օգտուին այս ժամանակաւոր հանգամանքէ։

Այլապէս կայուն վիճակ մը ունի առեւտուրը, եւ ամէն օր հասնող մեծաքանակ օտար՝ մանաւանդ ճափոնական ապրանքները, բարդուելով արդէն գոյութիւն ունեցող հսկայ պահեստներուն վրայ, ալ աւելի կը սաստկացնեն գիներու անկումը։

Որովհետեւ թիւերը աւելի պերճախօս են, յիշենք օրինակի համար թէ՛ վերջերս 30 ոսկի դահեկան արժող կտաւեղէն մը, այսօր 27 ոսկի դահեկանի չի ծախուիր իսկ։

ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Երկրագործութեան խիստ վնասակար երաշտ, կարգ մը շրջաններու մէջ կը շարունակէ դեռ։

Սաստիկ ցուրտը 50 առ հարիւր բնաջնջած է արջառի՝ մանաւանդ ոչխարի եւ գառնուկի դուարը։ Այսպէսով հասկնալի է թէ խիստ ծանր կացութեան մէջ կը գտնուին անասնապահները։

ՁԷԹ ԵՒ ՇԱՆԺ

Ձէթի սակը 5.50 առ հարիւր ըլլալով հանդերձ, վաճառականական ապրանքներու վրայ գործառնութիւն գրեթէ չկայ։

Վերջապէս մեծ պահանջ կայ թրքական ոսկեդրամի, որուն գինը 549էն անցած է 550 նոյնիսկ աւելի։

ԱՌԵՒՏՈՒՐ

Մինչ ցորենի գինը անկում կը կրէ, ոսպն ու եգիպտացորենը կը բարձրանան։

Մեծ պահանջ կայ կարագի որ կը շարունակէ սղիլ։

Մեծաքանակ շաքար հասած է, Անգլիական եւ Չէխոսլովաքեան։

Բուրդի մի քանի առաքումներ եղան դէպի Պոլիս։

ՄԷՃԻՏԻԷ ԴՐԱՄՆԵՐԸ ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ

Բոլոր նահանգային իշխանութեանց ուղղուած շրջաբերականով մը, Սիւրիոյ ելմտական նախարարը կը յիշեցնէ թրք. մէճիտիէներու արգելքը եւ պատիժներ կը նախատեսէ հակառակողներուն։

Նախարարը կ'աւելցնէ թէ որոշ վայրերու մէջ տեսած է նոյնիսկ վարչութեանց եւ քաղաքապետութեանց Օսմանեան ոսկեդրամի եւ մէճիտիէի հիման վրայ հաշուեցին։ Ան կը պահանջէ որ այս հանգամանքին վերջ դրուի, եւ բոլոր պաշտօնական եւ անհատական գործառնութեանց մէջ միայն սուրիական դրամը գործածուի։

ԿԵՂԾ ՄԵՏԱՂԱԴՐԱՄՆԵՐ

Կեղծ դրամներ շինողները չեն գտնուած, եւ շրջագայութեան մէջ դրուած մետաղ դրամներու քանակէն կը հասկցուի թէ՛ անոնք կը շարունակեն իրենց խարդախ գործունէութիւնը, Կ'երեւայ անոնք իրենց արտադրութեան որակն ալ այնպէս բարձրացուցեր են որ վաճառականներ ու ժողովուրդը դժուարաւ կը զանազանեն իրականը կեղծէն։

Կը հետեւցուի որ ամէն մարդ կ'ընդունի այս կացութիւնը այնպէս ինչպէս որ է եւ ճարպիկ ու համարձակ «ճարտարագէտներ» կը հարստանան ի վնաս պետութեան եւ ժողովուրդին։

ԱՆԽՈՀԵՄ ԾՆՈՂՆԵՐ

Նահրի թաղամասին մէջ բնակող Տիկ. Մինասեան երբ առտուն գործերով կ'զբաղէր, անոր առանձին մնացած աղջիկը սան մը եռացող ջուր կը թափէ իր վրայ։ Այրուածքներու հետեւանքով քիչ յետոյ մեռաւ հէք աղջիկը որուն անունն էր Թագուհի։

ԱՐԿԱԾ

Ներքին Տնօրէնութեան սպասարկութեանց պետ՝ Պ. Լեւոն Սապունճի, երբ երէկ Պապ-Իտրիս փողոցը, թրամվայէն կ'իջնէր, իյնալով վիրաւորուեցաւ։ Պր. Սապունճի ստիպուեցաւ օր մը հանգստանալ։

ԱՆԳԼ. ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՄԸ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

Այսօր, Թիւրքիոյ ճամբով քաղաքս կը հասնի Անգլիոյ Օդային Նախարարը։ Ան վաղը իսկ պիտի մեկնի Իրագ։

Պ. ԹԷԹՐՕԻ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

Երէկ Փարիզէն քաղաքս ժամանեց Բ. Գոմիսէրութեան նախկին ընդհանուր քարտուղար Պ. Թէթրօ, կարճ ժամանակուայ մը ընթացքին կարգադրելու համար իր գործերը։

Պ. Թէթրօ նշանակուած ըլլալով Ֆրանսայի Լիթուանիոյ դեսպան, ուղղակի պիտի մեկնի իր նոր պաշտօնատեղին։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Հ. Մ. Ը. Մ.ի Պէյրութի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է Տիար Պերճ Աւետիսեանէ 550 Ս. դ. որպէս նուէր։

17 | 1 | 1933 ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

1914 ՀՈԿՏ. 30ԷՆ ԱՌԱՋ ՍԻՒՐԻԱ ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ՀԱՅԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Գոյքերու մասին Ֆրանքօ-Թիւրք համաձայնագիրը վաւերացուած ըլլալով, արդէն գործադրութեան դրուած է։ Ըստ այս համաձայնագրին 1914 Հոկտ 30էն առաջ *Սիւրիա* եւ *Լիբանան* հաստատուած բոլոր նախկին թրքահպատակները, առանց կրօնքի եւ ցեղի խտրութեամբ. Իրաւունք ունին Թուրքիոյ մէջ ունեցած իրենց կալուածներու տէր դառնալու *Մեխթ Թիւթիւնեան* կը հրաւիրէ շահագրգռուողները իրեն դիմել եւ յանձնառու կըլլայ ստանձնել անոնց գործերու հետապնդումը՝ խիստ մատչելի պայմաններով։

Ընդունելութեան ժամերն են ամէն օր ժամը 9—12 եւ 3—6. Rue Allenby Khan Nessouli.

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

19 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1933

		Ս. Դ.
Եգիպտ.	թղթադրամ	439.50
Անգլիկն.	»	428.50
Տոլար	»	127.50
Թրքական	»	59.50
Պանք Օթոման		140
Իտալական Լիր 100		650
Յունական Տրախմի 100		70
Անգլ. ոսկի		612
Ֆրանս. »		489
Օսման. »		549.50
Արծաթ մէճիտ		20
Գրէտի Ֆոնսիէ Ա. Ֆ.		560
» » Բ. »		323
» » Գ. »		320

Սէֆէրեան եղբարք Րիւ Ֆօշ
Թէլէֆօն 6-19

րեն՝ սանուհւոյն ընկերակցութեամբ սրահը մտաւ եւ հոն կոմս Րօպէրը վառարանին կրթնած գտաւ։ Թեթեւ այլայլութեամբ մը զիրար բարեւեցին։ Քրիստին իր հանդարտ վիճակը գտնելու համար սանուհւոյն հետ խօսեցաւ, որ իր հետաքրքիր հարցումներովը շատ նեղացաւ անոնց, հարցումներ՝ որոնց երկուքնին ալ կը պատասխանէին։

— Չէի յուսար, օրիորդ, որ ձեզ վերստին պիտի տեսնեմ, ըսաւ Րօպէր զգացեալ ձայնով մը, եւ մանաւանդ չէի յուսար որ ձեր յիշողութեան մէջ հետք մը թողած ըլլամ։

— Այն ժամանակէն ի վեր Սրա չգացի՞ք, պարոն կոմս, հարցուց Քրիստին խօսակցութեան նիւթը փոխելու համար եւ Րօպէրի նման յուզուած ձայնով մը։

— Աղբերակը չէի կրնար տեսնել առանց իր յաւերժահարսին, անշուշտ կը յիշէք օրիորդ, որ այդպէս կը կոչէինք ձեզ։

Քրիստին տխրութեամբ ժպտեցաւ։

— Այո, իրաւունք ունիք, պարոն կոմս, յաւերժահարս, աստուածուհի առանց զօրութեան, աստուածուհի՝ իր փոքրիկ վասկին կապուած, որ ծաղիկներ կը քաղէ իբր թագ իր գլխին համար։

Այս միջոցին Պէաթրիս՝ մարքիզը ետեւը ձգած սրահ կը մտնէր։ Ասիկա Քրիստինը բարեւելու ժամանակ՝ մարքիզուհին աչքերը վրան սեւեռեց։

— Ամէնէ զայն չգիտէր իսկ, մտածեց մարքիզուհին, ըսել է իրաւունք ունէի։

Քրիստին սեղանին վրայ խօսակցութեան չխառնուեցաւ, երբ իրեն հարցում մ'ըլլար՝ կը պատասխանէր միայն, սակայն իր նուրբ դիտողութիւնները, իր ազնիւ զուարճախօսութիւնները կոչնականները կը զարմացնէր, եւ երբ սեղանէն ելնելով ուզեց մեկնիլ

եւ երկրի մէջտեղը սաւառնելով՝ անվեհերութեամբ մը երկինքը եւ գթութեամբ երկիրը կը դիտէր։

Իր խօսակցութեանը մէջ անկեղծ եղած էր, եւ միշտ այսպէս ըլլալով առանց կեղծիքի ինքզինքը կը ցուցընէր։ Իր բոլոր ջանքն ու նպատակը պարտաւորութիւնը բռնած էր սակայն ճշմարիտ էր ու օրինաւոր, սակայն պարտաւորութիւնը վրէժխնդիր աստուածութիւն մը բռնած էր նա, որու մի միայն հաճելի ողջակէզը, զոհողութիւնը եւ անձնուրացութիւնը կը համարէր, դիւրին պարտաւորութիւնը իրեն համար պարտաւորութիւն չէր, իր փնտռածը արտասուք պատճառող եւ դժուարութիւններով լեցուն պարտաւորութիւնն էր, զոր կարծես դահիճ մը կը դարձնէր։

Այս անդուլ հոգիին մէջ տեսակ մը անըմբռնելի վայրենութիւն կար, անյողդողդ քաջասրտութիւն մը, այս ամենուն տակ՝ զսպուած եւ չդիմադրուող կիրքերու եւ ամենամեծ անձնուիրութեանց կարող զգացմունքներու հրաբուխ վառարան մը կը գտնուէր։ Դիւցազուններու, մարտիրոսներու եւ չարագործներու կազմութիւնը ունէր Անդադար կռուելով կը սիրէր Ֆլավին։ Իր սանուհւոյն չքնաղ կերպերը գրեթէ իսկոյն իր սիրտը գրաւեցին, իր խօսքին համեմատ Ֆլավի իր կեանքին առաջին ծաղիկը եղած էր, որու վրայ իր երջանկութիւնը եւ փառասիրութիւնը կը հաստատէր։ Ասոր համար ինչ ճամբայ բռնելիքը գիտնալու կը զբաղէր արդէն թէ օրիորդ Մօնդա իր քաղքին գործիքը պիտի ըլլայ. Կ'ուզէր ամենակատարեալ կին մը ընել զայն, եւ այսպէս ըսել.

— Ահա իմ գործս։

Իսկ վարձատրութեան հոգը Աստուծոյ կը թողուր։

Րօպէրի հանդիպումը, մարքիզուհիին հետ անոր ու-

Տօքթ. Ռ. Փ. եւ Կ. Մէրճանեան Եղբարք

ՎԻՐԱԲՈՅԺ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Իրենց նախկին Գլինիքէն (Պէյթ—Ճօրճ—Ճէրէտին), Սօգոգ էլ Պլաթ Րիւ Թանթիէն, փոխադրուած են —

Ճօրճ—Փիցօ—Փօղոց, Պապ—Իտրիսի մօտ, հանրակառքի գծին վրայ, գէպի Րօա Պէյրութ restaurant—Volgaի ճիշդ վրան։

Ընդունելութեան ժամերը՝ ամէն օր՝ բացի կիրակիէն կ. ա. 8.12 կ. վ. 2.6

Եւ ժամանադրժամադրութեամբ։

ՀԱՐՍԱՆԻՔՆԵՐՈՒ—

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐՈՒ—

ԵՐԵԿՈՅԹՆԵՐՈՒ ԵՒԼՆ.

Ընտանեկան շրջանակներու մէջ գործածեցէ՛ք

եւ Ձեր՝ ճիւղերուն ճռամբուցէք միմիայն

☛ Lamberti—Bière ☚

— ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳԱՐԵՋՈՒՐՆԵՐՈՒ ԹԱԳՈՒՀԻՆ —

Ստանալով ուրիշ մը գնելէ առաջ անգամ մը մեզի դիմեցէք, սովորական եղէն աւելի նպաստաւոր գնով մը, լաւագոյն՝ գարեջուրը ունենալու համար:

Մեր մեծաքանակ յաճախորդներուն, ծրիօրէն կը նուիրենք, գործքերի արժէքաւոր՝ գաւաթներ, անձեռոցներ, գրպանի տետրակներ, գրիչներ եայլն։

Փորձ մը կը բաւէ ձեզ համոզելու համար

Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ընդհ. Գործակալ Ս. ՔԷՇԻՇԵԱՆ

113 Rue des Postes, Bab—Idriss «Օրիան» բերքի մօտ։

Կարապետ Հինտօեան—

Շարամ Մաթէօսեան Ընկ.

«ՄԵՂՐԻ» ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌ

Միայն մէկ անգամ բաւական է այցելել մեր նպարավաճառատունը, տեսնելու համար ապրանքներուն ճոխութիւնը եւ անմրցելի գիները։ Ամէն տեսակ նպարեղէններ զեղչեալ գներով։

Հասցէ.— Rue de l'Uruguay, BEYROUTH, Հին ազգային ձախ կողմէն ծովեզերք տանող փողոցին վրայ։

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ ՄԱՐԴԸ

ԷԼ ՀԱՃ ՄՈՒՀԱՄԷՏ ՊԷՅ ԷԼ ՖԷԼԷՔԻ

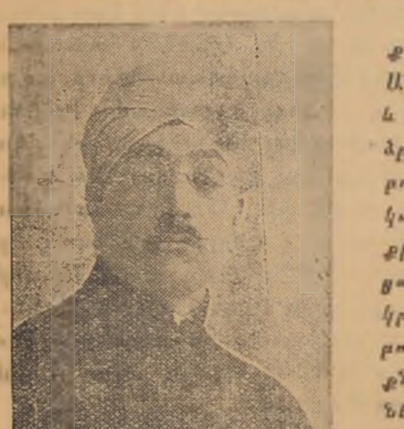

Փութացէք առնելու անոր կարծիքը ձեր բոլոր փափաքներուն համար։ Ան կը հանդարտեցնէ բոլոր չարչարուած և տանջուած մարդիկը և կը վերադարձնէ անոնց փափաքածները։ Կ'իշխէ բոլոր ոգիներուն։ Հիպնօթիզմով կը կարդայ մարդուն մտածումները։ Ձեռքի գիծերէն կը կարդայ մարդուն անցեալը, ներկան և ապագան, կրնայ հասկնալ ամուսնութեան, համբերութեան, սիրոյ, առեւտուրի, քննութեանց եայլն բոլոր գաղտնիքները։ Այս բոլորը կը ցուցնէ մարդուն, կարծես թէ գրուած ըլլար թուղթի մը՝ վրայ։ Կնոջ և ամուսնոյն միջև եղած դժուարութիւններն ու տարակարծութիւնները կը լուծէ։ Ասոնց ամէնը անուններովը եւ Ամերիկեան եւ Եւրոպական գիտնականներու փորձառութիւնները օգտագործելով։

Տիրոջ՝ եղողներուն՝ յաջողութիւն և հանգիստ կը պատճառէ։ Վշտերն և մտայինը՝ հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Այս բոլորը մեծ յաջողութեամբ կը կատարէ։ Փորձը ամենամեծ փաստն է, անգամ մը այցելել բաւական պիտի ըլլայ։

ՀԱՍՑԷ.— Պէյրութ, Հանրիք Դամի փողոցի արեւմուտք, Ֆրանսական հիւանդանոցին մօտ, թիւ 9 բնակարանը։

ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.— Անոնք՝ որ կուգան, իրենց միտքը գրեն թուղթի մը վրայ և պէտք է պահեն.

Բ.— 1000 ոսկի կուտայ ան, եթէ չի կարենայ ճշդիւօրէն գիտնալ ներկայի միտքը, գրուած արաբերէն լեզուով միտքերը չխառնելու համար ուգուած մի յօգին։

Դ.— Այցելութիւնը երկու ոսկի է.

ՕԳՆԷ ԴՈՒՆ ՔԵԶԻ ԵՒ ԱՍՏՂԸ ՔԻՉԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ

(L'ETOILE du FOYER)

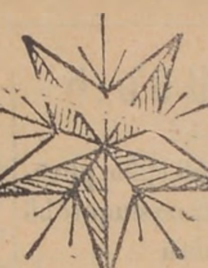

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն Անանուն ընկերութիւն.— գրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրանք. որ կրնայ 3,000,000,000 ֆրանքի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումով։

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց

Սամօյ Օրկիի շէնք, Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

Աւանդի պարտաւագրութիւնք

Տարեկան տոկոս 5½ %։ Ասկէ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան շահերուն։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխառութիւնք՝

վճարելի 10—15—20 տարիէն, որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել:

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ Մինչև 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամէն բացատրութեան դիմել՝ B. P. 821, Beyrouth

ԵՐԳԻՉՆԵՐԸ

ԽՄԲԱՍԱՑՆԵՐԸ ԵՒ

ՍԲՕՌԻ ԱՄԱԲԷՕՌՆԵՐԸ

ՓՈՐՁԵԼՈՒ ԵՆ ՄԻԱՅՆ

VALDA

-ԲԱՍԹԻԼ ՎԱԼՏԱ-ները

ՍՈՑՆ ԲԱՍԹԻԼՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԱԶԴԵՑԻԿ ԵՆ ԵՒ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՐՕԿԻՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Պահանջեցէ՛ք ՎԱԼՏԱ անունը կրող տուփեր

Ներկայացուցիչ՝ ՍԱՒՏԱ Եղբարք

Փոսթարկղ թիւ 445

ՊԷՅՐՈՒԹ

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat Համալսարանի Interne եւ այժմ Մնայուն ՄԱՍՆԱԳԷՏ բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի ԱՉՔԻ, ՔԹԻ, ԿՈԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ՂԵԼՈՒ հիւանդութիւններու բաժնին:

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 3—6

իր գիհերին մէջ rue de Damas No. 315

Հիւանդներու ուզածին հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ դարմանուելու:

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12. հիւանդանոցի դարմանատան մէջ։

ԱԶԴԱԿԻ ՏՕՄԱՐԸ

ՏՊԱԳՐՈՒԱԾ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Դիմեցէք «ԱԶԴԱԿ»ի Տպարանը՝ գիրք, պրոշիւր, ծանուցում, հրաւիրագիր, պայմանագիր, նամակագլուխ, թուղթ եւ առեւտրական տետրակներ.

ԱՐԱԳ, ՄԱՔՈՒՐ, ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՒ ԱԺԱՆ. ձեռք ՄԹԵՐԻՉ ԳԻՆԵՐՈՒ

STANDARD

ՍԹԱՆՏԱՐՏ Կօշիկներու հիմը պատրաստւած է, եւ այն է պայմանը որ ՍԹԱՆՏԱՐՏ Կօշիկներր ամենէն տոկունները են։

Սթանտարտ կը ներկայացնէ Մօտայինը, Սթանտարտ կը ճանաչէ ճաշակը ընտրեալ ...

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝

ՆԱԶԱՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Մէքսուտիկ Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք

Տիկին Գարա իր բարեկամներու՝ փափաքներուն ընդ առաջ վճռած է ձեւագիտութեան ու կարի դասընթացք բանալ։ Ունի երեսուն տարուայ փորձառութեամբ ձեռք ձգուած մեծ հմտութիւն. վկայուած ու գործած հինգ երկար տարիներ Բարիզ Haute Coutureի սրահներուն։

Ֆրանսական ամենավերջին մեթոտով կ'ուսուցուի Ռօպ Մանթօ, Թայեօր, Թուալէթ եւլն:

Տիկին եւ Օրիորդ եռանդուն աշակերտուհիները կրնան կարճ ժամանակամիջոցի մէջ ձեւագիտութիւնը իւրացնել ու ստանալ իրենց վկայականները, իսկ բնաւ կար չ'գիտցողները արհեստիկին մէջ իրենց սրամիտ կը կատարեն

Մանրամասնութիւններու համար դիմել հասցէիս.

Rue Allemby Immeuble Schoucair, contigu à la Banque de Française de Syrie, Maison Cara

---

տօկուն շինուած, Վայելուչ ձեւ

Հնչուն եւ բնական ձայն

Ահա յատկանիշներ՝

ՈՐՈՆՑՄՈՎ ԿԸ ՋԱՏՈՐՈՇՈՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՖՈՆՕՆԵՐԸ

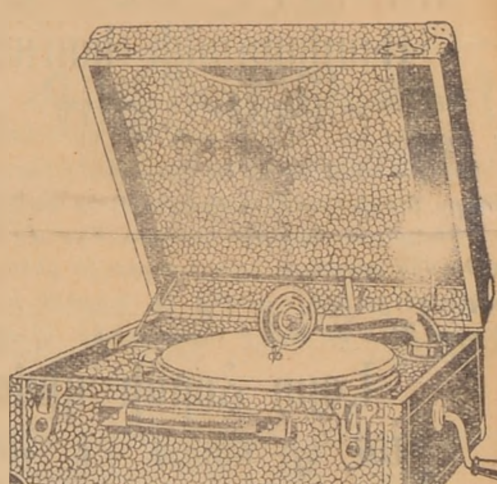

Հրապարակի վրայ գտնուող բոլոր մարքաներու հետ կը մրցին Ափօլլօ ֆօնօները։ Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վայելչութեամբ և մատչելի գիներով։

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd

(of London)

ԱՓՕԼԼՕ՝ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳՈՒՀԻՈՐԸ !!!

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք

MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փորգադիծ եւ ֆօնօս՝ ամէն ձեւի, անմրցելի որակ եւ առաւելութիւններ գիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն

Ընդհ. Ներկայացուցիչ՝ Սուրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.— ԳՈՒՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

ՅԱԼՑԱԼԱՃԵԱՆ ՄՕՐՈՒՔՆԵՐ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

Զալցալաճեան եղբայրներու հռչակի մաղիկները, շինուած արդիական սարքով եւ 20 ճիշդ օրինակ ճնշումի մը համար:

Անոնք արձանագրուած են քաղաքապետութեան առողջապահական բժիշկ Թանձիմաթի վկայական ...

Այս մօրուքները այժմ ներկայացուած են ... եւ ... զանազան ...

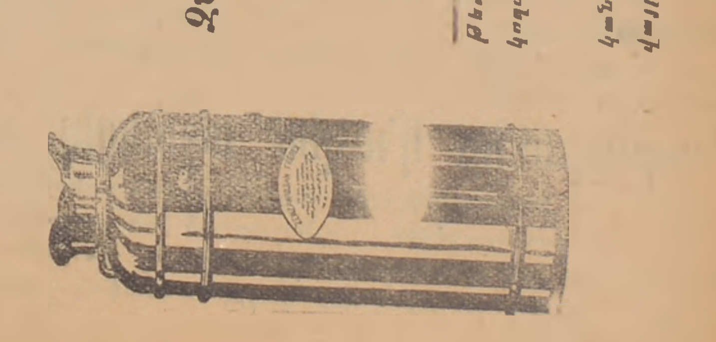

նեցած ազգակցութեան յայտնութիւնը իր ցնորքներուն կենդանութիւն տուրին: Այն ամէն անձանց մէջ՝ որոնց սէրը մերժած էր, Շամարանթ կոմսը մտքին մէջ կը ներկայանար իբր այնպիսի տարփեալ մը որ առանձին կերպով զինքը գրաւելնելու արժանիքը ունէր: Եւ իրօք Րօպէր նշանաւոր անձ մըն էր, սրտի և պատուի տէր մարդ մը՝ բառին բովանդակ առումով, նշանաւոր և մտացի մէկը, և իր գեղեցիկ դէմքը կարծես իր առաւելութիւններուն փոքրագոյնն էր: Իր գիրքը, հարստութիւնը և ազգատոհմը առաջին կարգը կը դնէին զինքը: Շամարանթի կոմսուհի ըլլալ Թրիստինի անկարելի երազ մը թուեցաւ և միշտ իրմէ հեռի կը վանէր այս մտածումը, սակայն անոր հետ միեւնոյն յարկին տակ հաստատուած գտնուելով, զինքը միշտ տեսնելով, և իր ճիշդ արժանիքը անոր ճանչցնելով յոյս ընելու համարձակեցաւ: Այս կերպ խորհուրդ մը ամէն վայրկեան մեծ վարպետութիւն և մեծ ճարտարութեան կը կարօտէր: Պահ մը մտացում, բառ մը, յօնի ընթացք մը իր բոլոր յոյսերը կրնար փճացնել: Նա դեռ Րօպէրը չէր սիրեր, ինքզինքը կ'արգիլէր այդ սէրէն, թէպէտեւ երկար ժամանակէ իվեր սիրոյ սերմը իր սրտին մէջ կը գտնուէր: Եթէ սիրելու ըլլար կորսուած էր ինք, որովհետեւ սէրը սխալ կը հաշուէ և այս գործին մէջ ամէն ինչ հաշիւէ կախեալ էր:

— Այո, կ'ըսէր նա, խորունկ մտածումէ մը յետոյ, այո, պէտք է այս փափաքած նպատակիս հասնիլ, և առանց դժուարութեան հասնիլ: Րօպէր երբեմն զիս ամէն բանէ բարձր բռնած էր, այս անգամ ըրած ընդունելութիւնը ինձ յայտնեց թէ տակաւին անցեալը կը յիշէ: Նպաստաւոր հանգամանքներով կը ճանչնայ զիս, թագաւորին հետ վարմունքս սրտին մէջ խորունկ տպաւորութիւն մը թողուցած է, ըսել է որ վրաս ընտիր

գաղափար մը ունի զոր պէտք ենք հետզհետէ ամրապնդել: Անտարակոյս ինծի հետ սիրաբանել պիտի ուզէ, և իր զարմուհւոյն և ուրիշներուն ուշադրութիւնը չարթնցընելու համար գաղտնի պիտի սիրաբանէ, ես միայն պիտի իմանամ իր միտքը և դիւրաւ պիտի կարենամ պահել զայն: Ինք ես պէտք գուշակէ իմ սէրս, և սակայն իմ ընթացքս հոն կանգ պիտի առնէ. երբէք թերեւս խոստովանութիւն մը չպիտի ելնէ, իմ և իրեն դէմ հզօրապէս պիտի մաքառիմ, պիտի տեւնէ այս, և այն ժամանակը զիս աւելի պիտի յարգէ, իր արիւնը՝ անկարելիութիւններէ և ընդդիմութիւններէ աւելի եռ պիտի աւելնայ, և այն ժամանա՛կ...

Ժպիտ մը այս մտածումը աւարտեց....

— Եւ Ֆլավի՛ն, սիրուն զաւակս, պաշտելի սանդուհիս ինք ես պիտի օգնէ այս գործիս: Նախ եւ առաջ պէտք է սիրէ զիս. այո՛, իր մօրմէն աւելի պէտք է սիրէ զիս, և ասիկա շատ դժուար բան մը չէ: Ո՞հ, ինչ կին է այս մարքիզուհին, որ պարոն Մօնգայի նման աննշան մարդէ մը կը խաբուի և կ'արհամարհուի:

Այս վերջին խօսքը համակ Թրիստինը կը բովանդակէր: Իր զարդարանքին անսովոր խնամք մը սկսաւ տանիլ: Որովհետեւ իր հպարտութիւնը կ'արգիլէր զինքը մաքառիլ ազնիւ տիկիններու հետ՝ որոնց մէջ կ'ապրէր. սեւը հագնիլը իրեն կանոն ըրաւ, սակայն ամէնաընտիր կերպասներ կը գնէր և ամենավարպետ դերձակուհիներու ձեռքով կարել կուտար զանոնք: Ամէն մէկ եղանակի համար իր հանդերձանքը երկու պատմուճաններէ կը բաղկանար, այս պատմուճանները ամենափիթ ճաշակով շինուած էին և այնպիսի ընտիր ձեւով մը կը զարդարէին զայն՝ որ կարծես թէ միշտ նոր կը հագնէր:

Տասան սեղանը պատրաստած ըլլալը իմացնելով ի-